

Пронь Л.М.

аспірантка,

*Інститут післядипломної освіти та доувзівської підготовки
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»*

ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

В області існують райони, де надзвичайно низький рівень прямих іноземних інвестицій, тому виникає потреба переглянути форми їх здійснення, щоб провести ряд заходів для активізації залучення прямих іноземних інвестицій у пріоритетні галузі та сектори економіки Івано-Франківської області.

Державне регулювання іноземних інвестицій згідно українського законодавства передбачає різні форми їх здійснення: 1) часткова участь у підприємствах, які створюються спільно з українськими фізичними та юридичними особами, або придбання частки діючих підприємств; 2) створення або придбання діючих підприємств; 3) придбання нерухомого та рухомого майна, яке не заборонене законами України; 4) придбання прав на використання землі та природних ресурсів на території України; 5) придбання інших майнових прав; 6) господарська (підприємницька) діяльність на основі угод про розподіл продукції [2]. Приділимо більшу увагу першим двом формам здійснення іноземних інвестицій.

«Прямі іноземні інвестиції (англ. Foreign Direct Investment) – це тип міжнародних інвестицій, зроблених резидентом в одній країні (прямим інвестором) з метою реалізації своєї довготермінової зацікавленості у підприємстві (підприємстві – реципієнті прямих інвестицій), яке є резидентом країни, іншої, ніж країна місцезнаходження прямого інвестора» [13, с. 7].

Метою Уряду України на наступні 5 років є залучення 50 мільярдів доларів прямих іноземних інвестицій в економіку України. Для цього Уряд представив Програму діяльності Кабінету Міністрів України на 2020-2024 рік [5]. В Івано-Франківській області за мету ставлять залучити якомога більше прямих іноземних інвестицій. Ця мета зазначена у Стратегії розвитку області на період з 2021 до 2027 року [7]. Цьому сприяють розроблені документи: Інвестиційний паспорт області,

Інвестиційний паспорт Калуського району, інвестиційні пропозиції та проекти районів Івано-Франківської області, Регіональна цільова Програма сприяння залученню інвестицій в економіку Івано-Франківської області на 2016-2020 роки [3; 4; 6].

На рівні області формується інвестиційна привабливість, яка є «суб'єктивною оцінкою інвестором інвестиційного клімату». Вона може бути різною в залежності від групи інвесторів. Саме на рівні окремих проектів, підприємств, галузей, областей, регіонів, фондових інструментів формується інвестиційна привабливість [10, с. 168].

«Brown field» проекти – проекти, коли компанія купує вже існуючі виробничі потужності або об'єкти нерухомості, які покинуті або економічно не завантажені». Реалізація таких проектів дозволяє створити нові робочі місця, покращити та розвинути існуючу інфраструктура [13, с. 6].

«Green field» проекти – нові проекти, коли створюється за кордоном новий об'єкт, виробничі приміщення будуються з нуля [13, с. 6].

«Green field investment» – це одна із форм прямих іноземних інвестицій, яка передбачає вкладення капіталу у створення нових активів, побудова нових об'єктів, будівництво на «зеленому полі», тобто на порожніх пасовищах; «brown field investment» – це одна із форм прямих іноземних інвестицій у придбання вже існуючих активів: повністю або частки, щоб мати змогу інвестору брати участь в управлінні [11, с. 173-174].

Для того щоб виконати стратегію регіонального розвитку Агенція регіонального розвитку (в Івано-Франківську чи в Івано-Франківській області) як суб'єкт реалізації державної регіональної політики, розробляє, аналізує та здійснює моніторинг виконання стратегії регіонального розвитку [1]. Управління інвестиційної політики Івано-Франківської міської ради координує інвестиційну діяльність в місті, надає методичну та організаційну допомогу при підготовці, реалізації грантових проектів, грантових програм [8].

Форми «green field» та «brown field» інвестицій, як підсумовує Стрельчук А., мають однаково позитивний вплив на економічне зростання регіонів України [11; 14].

Залучення прямих іноземних інвестицій в рамках світової глобалізації для економіки Івано-Франківської області відіграє важливу роль. Україна продовжує запроваджувати дієві механізми регулювання інвестиційної політики, вносячи зміни в законодавчі акти, налагоджуючи співпрацю і надаючи кваліфіковані консультації щодо залучення прямих

іноземних інвестицій в Україну, та надаючи супровід іноземним інвесторам при реалізації інвестиційних проектів на території України.

Шаров О. виділив три моделі державного регулювання іноземних інвестицій: 1) принцип «відкритого вікна», який передбачає спрощені правила контролю; 2) моніторинг руху іноземних інвестицій, що передбачає спрощення правил та відстеження руху капіталу; 3) цільове залучення іноземних інвестицій, при якому створюються привабливі умови для іноземних інвесторів, ставляться конкретні досяжні економічні цілі [11, с. 179; 12]. Ці три моделі важливі при залученні прямих іноземних інвестицій в економіку Івано-Франківської області. Вибір залежить від стратегії розвитку [11].

«Інвестиційний потенціал – максимальний обсяг ресурсів, які інвестор може спрямувати на інвестиційні цілі; він означає інвестиційну місткість території», – зазначає Федорчак О. [10, с. 168].

Згідно визначення поняття «інвестиційний потенціал» Івано-Франківська область володіє величезним потенціалом для залучення прямих іноземних інвестицій. Це можна підтвердити, розрахувавши чинники, які формують його: 1) вигідне географічне розташування; 2) значні природні ресурси; 3) потенційно висока місткість внутрішнього ринку; 4) низька вартість робочої сили; 5) високі інноваційні можливості тощо [9, с. 85].

Для встановлення економічної стабільності, ефективнішому розвитку фінансового ринку України, збільшенню ефективності державних інститутів необхідно збільшувати обсяги залучення прямих іноземних інвестицій. Потрібно збільшувати макроекономічні показники Івано-Франківської області: розвивати інфраструктуру області, забезпечувати охорону здоров'я громадянам, розвивати малий та середній бізнес, створювати нові робочі місця, створювати виробництва закінченого циклу, розвивати ринок товарів і послуг, працювати над надійністю банківської системи України. Це все потрібно, щоб бути конкурентоспроможними. Потрібно розвивати ресурсно-сировинний, природно-географічний, виробничий, людський, фінансовий, інноваційний, інституціональний, споживчий, інфраструктурний, промисловий, природний, науковий потенціали Івано-Франківської області та України загалом. Інвестиційна привабливість Івано-Франківської області залежить від обсягу державного боргу України, рівня інфляції, стану банківської системи та фондового ринку [9, с. 93].

«Brown field» та «green field» проекти – це форми реалізації прямих іноземних інвестицій. Завдяки підготовці і представленню потенційним інвесторам цих проектів збільшиться інвестиційна привабливість Івано-Франківської області.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про засади державної регіональної політики» № 156-VIII // Відомості Верховної Ради. № 13, ст. 90. 2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19> (дата звернення: 15.03.2020).
2. Закон України «Про режим іноземного інвестування» // Відомості Верховної Ради України. № 19, ст. 80. 1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 15.03.2020).
3. Інвестиційний паспорт. Івано-Франківська область. Платформа для співпраці. URL: http://www.if.gov.ua/files/uploads/IF_ukr_2020.pdf (дата звернення: 15.03.2020).
4. Інвестиційний паспорт Калуського району. 2019. URL: http://kalushrda.gov.ua/images/news/Files/%D0%86%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82_%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D0%BD%D1%83_2019.PDF (дата звернення: 15.03.2020).
5. Програма діяльності Кабінету Міністрів України. Постанова Верховної Ради України від 04.10.2019 р. № 188-IX. URL: <https://program.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 15.03.2020).
6. Регіональна цільова Програма сприяння залученню інвестицій в економіку Івано-Франківської області на 2016-2020 роки. URL: [http://www.if.gov.ua/files/uploads/%D0%A0%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D1%86%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_\(1\).pdf](http://www.if.gov.ua/files/uploads/%D0%A0%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D1%86%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_(1).pdf) (дата звернення: 15.03.2020).
7. Стратегія розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки. Проект. Івано-Франківськ. 2020. URL: <https://orada.if.ua/wp-content/uploads/2020/01/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BE-%D0%A4%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97-%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%96.pdf> (дата звернення: 15.03.2020).
8. Управління інвестиційної політики Івано-Франківської міської ради. Веб-сайт. URL: <http://invest-if.com/uk/> (дата звернення: 15.03.2020).
9. Федорчак О. Інвестиційні ризики та інвестиційний потенціал України: державно-управлінський аспект. *Державне управління та місцеве*

самоврядування. 2017. Вип. 2(33). С. 84-93. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILEA=&2_S21STR=dums_2017_2_13 (дата звернення: 15.03.2020).

10. Федорчак О. Основні підходи до наукового визначення інвестиційного клімату. *Ефективність державного управління*. 2016. Вип. 1/2 (46/47). Ч. 1. С. 162-171.

11. Федорчак О. Сучасні форми іноземних інвестицій як об'єкти державного регулювання. *Ефективність державного управління*. 2016. Вип. 4(49). Ч. 1. С. 171-182.

12. Шаров О.М. Питання стратегії залучення прямих іноземних інвестицій у контексті дотримання інтересів економічної безпеки держави / О. М. Шаров // Стратегічні пріоритети [Текст]. – 2015. – № 1(34). – С. 41–50.

13. Як залучати прямі іноземні інвестиції. Практичний посібник для українських міст та районів. ПРООН, 2012. 128 с. URL: https://regionet.org.ua/files/02_How_to_attract_FDI_-_UA.pdf (дата звернення: 15.03.2020).

14. Strelchuk A. The effect of FDI entry-mode on economic growth: Ukraine / A. Strelchuk // A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of MA in Economics Analysis [Text] / School of Economics. – К. : [s. n.], 2012. – 43 p.

Самсонова Я.І.

аспірантка,

Комунальний заклад вищої освіти

«Дніпровська академія неперервної освіти»

Дніпропетровської обласної ради»

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Виклики ХХІ століття вимагають від державного управління відповідати новим вимогам, одна з яких – враховувати реалії інформаційного суспільства. У сучасному світі є нагальна потреба у створенні системи освіти, яка б сприяла самореалізації особистості та її адаптації до життя, умов якого постійно змінюються. Удосконалення інформаційної системи є найважливішим фактором підвищення